

VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO INVESTICIJŲ VALDYMO ATASKAITA 2026-05-31

PENSIJŲ ANUITETŲ FONDO TURTAS

Per mėnesį į Pensių anuitetų fondą (toliau - PAF) už įsigytus pensijų anuitetus pervesta 0,50 mln. eurų. Mėnesio pabaigoje pensijų anuitetus buvo įsigiję 4988 asmenys. Vidutinė standartinio be paveldėjimo galimybės pensijų anuiteto išmoka siekia 78,37 eurus, o paveldimo standartinio - 67,16 eurus. Didžiausia mėnesio išmoka yra 364,74 eurai. Populiariausias yra paveldimas standartinis pensijų anuitetas, jį įsigijo 68 proc. visų pensijų anuitetų gavėjų.

	Vertė, tūkst. Eur	Dalis fonde, %
3P portfelis	6 403,70	6,85%
Likvidumo portfelis	1 894,22	2,03%
Garantinis portfelis	23 822,60	25,47%
Augimo portfelis	61 416,46	65,66%
PAF turtas iš viso	93 536,98	

Igyvendinant pensijų anuitetų mokėtojo pagrindinius tikslus, PAF lėšos investuojamos, atsižvelgiant į emitentų veiklą aplinkosaugos (E), socialinės atsakomybės (S) ir geros valdymo praktikos (G) aspektais.

Esant galimybei, pasirenkamos ESG kriterijus atitinkančios investicijos. Siekiama, kad jos sudarytų bent **30%** PAF turto.

Mėnesio pabaigoje jų dalis PAF portfeluose buvo* **17,20%**

* skaičiuojamos tik tos finansinės priemonės, kurių prospekte pažymėta, kad investicijos atitinka SFDR 8 arba 9 str. tvarumo reikalavimus, o obligacijoms suteiktas žaliųjų obligacijų sertifikatas

3P portfelis

Finansinės priemonės	Vertė, tūkst. Eur	Dalis portfelyje, %	Terminas	Finansinės priemonės	Išleidėjas
AB SEB bankas, terminuotasis indėlis	2 008,41	31,4%	2026-06-09		
AB SEB bankas, terminuotasis indėlis	1 003,62	15,7%	2026-06-27		
Luminor bank, terminuotasis indėlis	1 000,59	15,6%	2026-07-19		
Lithuania 2,125% 2026-10-29	505,93	7,9%	2026-10-29		
European Union 0% 2026-07-03	492,13	7,7%	2026-07-03		
European Union 0% 2027-02-05	499,03	7,8%	2027-02-05		
Pinigai sąskaitoje	893,99	14,0%			
3P turtas iš viso	6 403,70				

3P portfelio tikslas – kaupti ir valdyti lėšas, gautas iš 3 proc. atskaitymų, užtikrinant PAF administravimo sąnaudų dengimą, valstybės paskolų grąžinimą bei lėšų poreikį kitiems pensijų anuitetų mokėjimo veiklos tikslams. Portfelio lėšos investuojamos į trumpo termino (iki 2 metų) finansines priemones: investicinio reitingo vyriausybių ir centrinių bankų skolos vertybinius popierius bei kredito įstaigų terminuotuosius indėlius. Investicijų terminai derinami su prognozuojamais pinigų srautais.

Likvidumo portfelis

Kredito įstaiga	Vertė, tūkst. Eur	Dalis portfelyje, %	Terminas	Išleidėjas	Terminas iki išpirkimo
EU T-bill 0% 2026-08-07	498,04	26,3%	2026-08-07		
AS Citadele, terminuotasis indėlis	502,56	26,5%	2026-07-03		
Pinigai sąskaitoje	893,62	47,2%			
LP turtas iš viso	1 894,22				

Likvidumo portfelio tikslas – užtikrinti lėšas pensijų anuitetų išmokų mokėjimui trumpuoju laikotarpiu (6 mėnesiams). Portfelio lėšos investuojamos į kredito įstaigų siūlomus terminuotuosius indėlius kredito įstaigose ir vyriausybinis išdo vekselius.

Garantinis portfelis

Finansinės priemonės	Vertė, tūkst. Eur	Dalis portfelyje, %	Tvarumas pagal prospektą	Statistika
LR VVP 0,3% 2032-02-12	2 181,40	9,2%	Ne	<p>Emitentai</p> <p>Kredito reitingai</p> <p>Investicijų terminas iki išpirkimo</p>
Lithuania 3,5% 2034-02-13	2 028,96	8,5%	Ne	
LR VVP 2,4% 2029-12-15	1 803,38	7,6%	Ne	
Lithuania 3,5% 2031-07-03	1 134,41	4,8%	Ne	
Latvia 2,25% 2047-02-15	1 030,19	4,3%	Ne	
Poland 4,125% 2044-01-11	1 016,46	4,3%	Ne	
Poland 3,625% 2035-01-16	839,14	3,5%	Ne	
Šiaulių bankas Var% 2028-12-05	716,47	3,0%	Ne	
BGOSK 4,25% 2044-09-13	611,96	2,6%	Ne	
Lithuania 2,125% 2035-10-22	557,24	2,3%	Ne	
Ignitis 2% 2030-05-21	546,97	2,3%	Ne	
Poland 3,875% 2039-10-22	512,21	2,2%	Ne	
LR VVP 2,7% 2028-08-05	507,73	2,1%	Ne	
European Union 2,875% 2027-12-06	507,71	2,1%	Ne	
European Union 2,5% 2027-11-04	506,11	2,1%	Ne	
European Union 2,875% 2028-04-04	503,04	2,1%	Ne	
European Union 2% 2027-10-04	501,99	2,1%	Ne	
European Union 0% 2026-09-04	497,01	2,1%	Ne	
Spain 0,8% 2027-07-30	493,19	2,1%	Ne	
Finland 0,5% EUR 2027-09-15	487,94	2,0%	Ne	
European Union 0% 2027-05-07	487,89	2,0%	Ne	
France 1,25% 2038-05-25	418,36	1,8%	Ne	
Lithuania 0,5% 2050-07-28	391,71	1,6%	Ne	
Lithuania 3,625% 2040-01-28	300,09	1,3%	Ne	
European Union 0% 2027-02-05	294,80	1,2%	Ne	
Belgium TBILL 2027-03-11	294,16	1,2%	Ne	
European Union 0% 2027-04-09	293,27	1,2%	Ne	
Lithuania 2,125% 2032-06-01	253,26	1,1%	Ne	
PKO Bank Var% 2029-06-18	208,26	0,9%	Ne	
Latvia 3,875% 2033-07-12	205,56	0,9%	Ne	
Estonia 4% 2032-10-12	204,82	0,9%	Ne	
Latvenergo 4,952% 2029-02-22	202,66	0,9%	Taip	
Lithuania 4,125% 2028-04-25	202,00	0,8%	Ne	
ATS 0,5% 2027-01-20	200,32	0,8%	Taip	
Lithuania 0,5% 2029-06-19	200,12	0,8%	Ne	
Poland 4,25% 2043-02-14	192,15	0,8%	Ne	
Šiaulių bankas Var% 2030-06-25	104,28	0,4%	Ne	
EPSO-G 3,117% 2027-06-08	103,05	0,4%	Taip	
VIK 2,826% 2027-06-30	102,59	0,4%	Ne	
Rephun 4% 2029-07-25	102,65	0,4%	Taip	
Latvia 3,875% 2027-03-25	100,48	0,4%	Ne	
Altum 0,443% 2026-10-08	100,29	0,4%	Ne	
Latvenergo 2,42% 2027-05-05	100,17	0,4%	Taip	
LR VVP 0% 2026-06-02	99,99	0,4%	Ne	
Latvenergo 0,5% 2028-05-17	99,94	0,4%	Taip	
LR VVP 0% 2028-03-03	97,61	0,4%	Ne	
Pinigai sąskaitoje	1 478,58	6,2%		
GP turtas iš viso	23 822,60			
Portfelio vidutinis metinis pajamingumas	2,80%			
Portfelio finansinė trukmė	5,50			

Garantinio portfelio tikslas – užtikrinti pensijų anuitetų išmokų mokėjimui reikalingas lėšas vidutiniu ir ilgesniu laikotarpiu (apie 15 metų). Portfelio lėšos investuojamos į investicinio reitingo vyriausybių, centrinių bankų ir kitų emitentų skolos vertybinius popierius eurais arba kitomis valiutomis, jei valiutos rizika yra apdrausta visam investicijos laikotarpiui. Investicijos laikomos iki išpirkimo ir apskaitomos amortizuota savikaina.

Augimo portfelis

Finansinės priemonės	Vertė, tūkst. Eur	Dalis portfelyje, %	ETF tvarumo rodikliai ¹		
			Morningstar reitingas ²	Tvarus pagal prospektą	CO ₂ rizikos rodiklis ³ , %
SPDR MSCI World UCITS ETF (Acc)	8 220,27	13,4%	3	Ne	7
Xtrackers MSCI World ESG UCITS ETF 1C	7 246,56	11,8%	4	Taip	3,85
iShares Core MSCI Europe UCITS ETF EUR (Acc)	6 037,74	9,8%	2	Ne	6,97
iShares Core MSCI Europe UCITS ETF EUR (Acc) 2	4 936,31	8,0%	2	Ne	6,98
Xtrackers MSCI USA UCITS ETF 1C	4 912,26	8,0%	3	Ne	6,55
Xtrackers MSCI World Value Factor UCITS ETF 1C	4 742,64	7,7%	2	Ne	9,1
Vanguard S&P 500 UCITS ETF	4 201,54	6,8%	3	Ne	6,74
iShares MSCI World SRI UCITS ETF EUR	3 276,09	5,3%	4	Taip	4,92
iShares Edge MSCI USA Value Factor UCITS ETF	3 050,08	5,0%	4	Ne	9,47
iShares Edge MSCI Europe Value Factor UCITS ETF	2 726,21	4,4%	1	Ne	8,6
Xtrackers MSCI Japan ESG UCITS ETF 1C	2 676,06	4,4%	4	Taip	6,68
SPDR S&P 500 ESG Leaders UCITS ETF (Acc)	2 056,90	3,3%	5	Taip	5,05
iShares Core MSCI Pacific ex-Japan UCITS ETF	1 361,13	2,2%	4	Ne	9,6
SPDR S&P 500 UCITS ETF (Acc)	1 221,23	2,0%	5	Ne	5,24
iShares MSCI EM ex-China UCITS ETF	920,42	1,5%	3	Ne	10,45
Xtrackers MSCI World Financials UCITS ETF 1C	830,86	1,4%	4	Ne	8,47
iShares Core MSCI EM IMI UCITS ETF (Acc)	830,55	1,4%	2	Ne	10,77
iShares S&P 500 Information Technology UCITS ETF	703,08	1,1%	5	Ne	1,78
Xtrackers MSCI World Energy UCITS ETF 1C	682,33	1,0%	2	Ne	36,25
Šiaulių bankas subord. obl. 10,75% 2033-06-22	283,14	0,5%	ND	Ne	ND
Pinigai sąskaitoje	501,05	0,8%			
AP turtas iš viso	61 416,46				

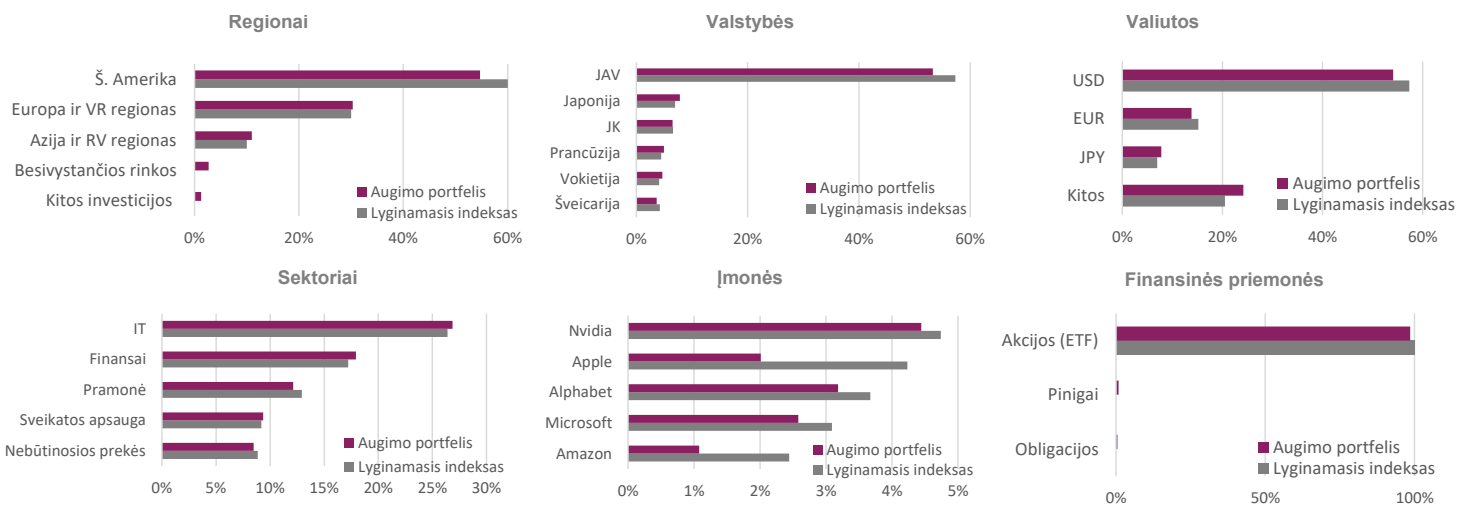
¹ Šaltiniai: MSCI Inc., Morningstar Corp., ETF valdytojai

² Morningstar tvarumo reitingas įvertina portfelio bendrovių ESG rizikos valdymą, lyginant su konkurentais. Maksimalus reitingas - 5. Duomenys 2025-01-31

³ Angl. Carbon risk score (2025-01-31 duomenys).

Augimo portfelio tikslas – uždirbti per ilgą laikotarpį (15-20 m.) tikslią grąžą, kuri padengtų pensijų anuitetų dydyje įskaiciuotą palūkanų normą, ilgaamžiškumo rizikai valdyti reikalingus rezervus ir papildomą grąžą, kuri būtų paskirstyta kaip pelnas pensijų anuitetų gavėjams, siekiant išlaikyti kuo didesnę išmokų perkamąją galią. Portfelio lyginamasis indeksas – MSCI North America Net Total Return 60 proc., MSCI Europe & Middle East Net Total Return 30 proc., MSCI Pacific Net Total Return 10 proc., o jo lėšos investuojamos į biržoje prekiaujamų fondų (ETF) akcijas. Valiutos rizika gali būti nedraudžiama, kiek tai leidžia nustatyti limitai.

Šiuo metu patvirtinta tiksli grąža yra 75 proc. kiekvieno pensijų anuiteto atveju, ir ji realizuojama trimis etapais, kaskart pasiekus ne mažiau kaip 25 proc. tarpinį tikslą. Portfelio investicijos apskaitomos tikrąja verte, kuri nustatoma pagal ETF skelbiamą grynujų aktyvų vertę, perskaiciuotą eurai pagal ECB skelbiamus euro ir užsienio valiutų santykius. Obligacijų kainų šaltinis - Bloomberg.

Per laikotarpį

Vieneto vertės pokytis, proc.	1 mėn.	3 mėn.	Nuo metų pradžios	Nuo veiklos pradžios	1 metų	5 metų*	5 m. standartinis nuokrypis
Augimo portfelis	6,05%	8,84%	13,66%	107,12%	26,60%	11,89%	12,30%
Lyginamasis indeksas	4,76%	7,22%	11,04%	124,41%	23,05%	12,69%	12,62%

* vidutinė metinė grąža

Kalendoriniais metais

Vieneto vertės pokytis, proc.	2025	2024	2023	2022	2021	2020*
Augimo portfelis	9,03%	18,74%	15,46%	-12,10%	29,23%	7,32%
Lyginamasis indeksas	8,87%	23,14%	18,66%	-12,68%	31,98%	10,23%

* nuo 2020 m. rugsėjo 22 d.

Portfelijų valdytojo komentaras*

Mėnesio komentarą dažniausiai pradėdavau nuo pasaulinių įvykių aptarimo, o Pensijų anuitetų fondo rezultatai likdavo paskutinėje pastraipoje, kur juos greičiausiai pastebėdavo tik patys kantrūs skaitytojai. Tačiau šįkart yra naujienų, kuriomis tikrai norisi pasidalinti, nes praėjęs mėnuo buvo beprecedentis. Pagal realizuotą pelną gegužė tapo pačiu rezultatyviausiu mėnesiu viso fondo gyvavimo istorijoje. Nuo pirmos pelno realizavimo dienos iki dabar Fonde vidutiniškai būdavo realizuojama pelno vidutiniškai už 300 000 eurų per mėnesį. Tuo tarpu per gegužę realizuotas pelnas viršijo 6 milijonus eurų, jei būname tikslūs, iš viso jo buvo 6 133 516 eurų ir dar 17 centų. Gera žinia pensijų anuitetų gavėjams – pelno yra, išmokos bus indeksuojamos.

Kokios priežastys lėmė, kad pasiekėme tokį sunkiai suvokiamą skaičių? Pirmiausia, pagal Fondo investavimo modelį Augimo portfelyje uždirbtas pelnas yra realizuojamas etapais ir kai kurios investicijos 25 proc. grąžos tikslą pasiekė ne pirmą, ne antrą, o jau trečią kartą ir pradeda paskutinį, ketvirtą etapą. Taigi, „viršukalnes“ masiškai šiuo metu šturmuoja ir pinigai – naujokai, ir „senbuviai“. Visus tikslus Augimo portfelyje pasiekę pinigai iškeliauja į obligacijų rinką, kurioje gyvena tol, kol jų neprireikia išmokų mokėjimui. Antra priežastis, jau 9 savaites iš eilės pasakiškai kylančios akcijų rinkos. Ir galiausiai, fondo investavimo strategija, kuri leido sėkmingai šį augimą išnaudoti.

Kaip minėjau, pastarieji keli mėnesiai akcijų rinkoms buvo išskirtiniai. Tai liudija didelę paklausą, kylančią dėl žmonių noro vis daugiau pinigų išleisti akcijų rinkose. Nors tuo pačiu metu apklausos rodo, kad amerikiečių pasitikėjimas ekonomika šiuo metu yra toks žemas, kaip per 2008 metų krizę. Bet apie šias statistikos anomalijas gal kitą kartą, o dabar svarbiausia, kad paklausa kyla, vadinasi, turi didėti ir pasiūla. Ir ne tas žodis, kaip ji didėja. Trys didžiausios privačiai valdomos pasaulio įmonės („SpaceX“, „Anthropic“ ir „OpenAI“) visos paskelbė, kad netrukus planuoja tapti viešomis ir kiekvienas norintis galės įsigyti jų akcijų.

Kaip žavu, kad jos taip stengiasi dėl paprastų investuotojų (:). Visgi yra keli kabliukai, į kuriuos kviečiu pažūrėti atidžiau. Apie „Anthropic“ ir „OpenAI“ per daug neišsiplėsiu, jos paprasčiausiai yra dirbtinio intelekto laboratorijos, sukūrusios „Claude“ ir „ChatGPT“ modelius. Įmonės dabar tiesiog bando išnaudoti vis dar besitęsiantį pasaulio investuotojų susižavėjimą dirbtiniu intelektu. Bet įdomiausias atvejis yra „SpaceX“. Įmonė buvo įkurta prieš beveik 25 metus ir pagrindinis jos verslo modelis buvo raketos. „SpaceX“ yra sukūrusi „Starlink“, kuris gali būti panaudotas visur – nuo laivybos ir aviacijos iki pagalbos Ukrainai ginantis nuo rusijos. Vien šis produktas uždirba per milijardą dolerių per ketvirtį ir leidžia sėkmingai finansuoti raketų misijas, kurios dar nėra tapusios pelningomis, bet turi didelį potencialą. Tokia įmonė būtų tikrai verta jūsų pinigų. Bet yra didelis „BET“. Ši raketų kompanija, priklausanti Elonui Muskui, ėmė ir iš jo paties nusipirkti „Twitter“ (dabar vadinamą „X“) bei dirbtinio intelekto modelį „Grok“. Taigi, raketų kompanijai dabar priklauso socialinės medijos platforma, kurioje niekas nebenori reklamuotis, nes joje laisvai savo idėjomis mėtosi kraštutinės dešinės fanatikai. Bei priklauso dirbtinio intelekto modelis, kurio išlaidos kainuoja 4 kartus daugiau nei visų jų raketų gamyba. Todėl įmonė tapo nuostolinga. Nepaisant to „SpaceX“ vis dažniau save pristato kaip dirbtinio intelekto kompaniją, o ne kaip raketų gamintoją. Įmonės ataskaitose, apie raketas kalbama 10 kartų rečiau nei apie dirbtinį intelektą. Pastarasis ataskaitose buvo paminėtas daugiau kartų nei Jėzus Kristus minimas Biblijoje. Tai iliustruoja kas tampa naująją religija šių dienų investuotojams.

Tačiau didžiausia problema yra neįtikėtinas „SpaceX“ dydis. Dėl kurio visos akcijų biržos nori, kad kompanija būtų listinguojama būtent pas jas. Taip įmonė įgauna svertą išsiderėti jai patogias sąlygas. Viena jų – viešai listinguojamos tik pelningos įmonės, tačiau kaip matome „SpaceX“ šioje vietoje buvo padaryta išimtis. Dar labiau neramina tai, kad įprastai naujoms įmonėms taikomas metų atšalimo laikotarpis, jos nebūna įtraukiamos į pasaulinius indeksus, kol neįrodo savo ilgalaikio stabilumo biržoje. Ši taisyklė irgi buvo užmiršta, ir „SpaceX“ dalyje indeksų atsidurs nuo pirmos savaitės. Todėl net Pensijų anuitetų fondas, norėdamas toliau kryptingai sekti savo lyginamąjį indeksą, bus priverstas turėti jos akcijų.

Ir pažeistų taisyklių sąrašas dar nesibaigia. Įprastai į prekybą išleidžiama didžioji įmonės akcijų dalis, o šiuo atveju jų bus tik 5%. Įsivaizduokime šaltibarščių festivalyje būtų leista dalyvauti ne šimtui Vilniaus kavinių, o tik penkioms. Tikintis, kad festivalį aplankys 100 tūkstančių žmonių, šios kavinės galėtų nežmoniškai užkelti savo rožinės produkcijos kainas ir vis tiek būtų klientų, kurie viską nupirktų. Su „SpaceX“ matome tą patį. Taip pat reikia neužmiršti, kad visi indeksiniai fondai bus priversti įsigyti šios kompanijos akcijų. Todėl, grįžtant prie šaltibarščių analogijos, išeitų, kad keturias iš penkių kavinių užsirezervuos dideli verslai, o visiems festivalio dalyviams liks tik viena vienintelė kavinukė. Nors ir tie 5% verti tokios didelės pinigų sumos, kad gali įvykti scenarijus, kai visų akcijų nepavyks išparduoti. Ypač kai bus pardavinėja už fiksuotą kainą, kuri dėl mažesnio susidomėjimo nebus nuleista.

O galutinė sąmokso teorija, kai „SpaceX“ taps vieša, ji galės būti sujungta su „Tesla“, suformuojant naują įmonę, kurios vertė sieks daugiau nei 3 trilijonus dolerių. O taip jau nutiko, kad „Tesla“ akcininkai nesenai patvirtino, kad jei E. Muskas reikšmingai pakels įmonės vertę, jam gali priklausyti piniginės premijos, siekiančios nei daug, nei mažai – vieną trilijoną dolerių.

Kaip minėjau, gegužės mėnuo akcijų rinkoms buvo rekordinis, tai atsispindi ir PAF Augimo portfelio pozicijose. Portfelyje stipriausiai atrodė Amerikos vertės akcijos (QDVI), kurių kaina mėnesio eigoje pakilo 19,51%. Didžiausių Amerikos technologijų įmonių krepšelio (QDVE) vertė išaugo 16,63%. Tuo tarpu viso išsivysčiusio pasaulio vertės akcijų krepšelio (XDEV) vertė pakilo 15,11%. Už trejetuko ribos liko pasaulio besivystančių rinkų akcijų krepšelis, į kurį nėra įtraukta Kinija (EXCH), tačiau ir jų rezultatas vertas paminėjimo – per mėnesį jų vertė pakilo 14,05%. Jau antrą mėnesį iš eilės intensivelį neigiamą rezultatą užfiksavo pasaulio energetikos akcijos (XDWO), kurių vertė mėnesio eigoje sumažėjo 5,28%, bet išlieka solidžiai pakilusi 27,5% nuo metų pradžios.

Per gegužės mėnesį Augimo portfelyje buvo realizuota pelno už daugiau nei 6 milijonus eurų!

* tai yra asmeninė portfelijų valdytojo nuomonė apie situaciją rinkoje ir jo priimamus investavimo sprendimus.

Daugiau informacijos apie Pensijų anuitetų fondo investavimo politiką ir strategiją, investavimo rizikos valdymą galima rasti [sodra.lt](#) svetainėje